

Lato Prefijo Abreifs

53. gadagahjums.

No. 34.

Trefchdeenâ, 21. August (2. September).

1874.

Nedalteera adrese: Pastor Salanowicz, Luttringen pr. Frauenburg, Kurland. — Ekspedīzija Besthorn ? (Heyber) grahmatu bohde Jelgawa.

Nahditājs: Viņjaunakās finas. Daščadas finas. Prubšu ķēlnīšu krisis.
Ji tāku dīļu vies. Nehgeru brīhwvalis Braslija. Abūldas. Sludināsfanas.

Visjannakahs sūras.

Jelgawa. Augsts Kungs un Keisars 16. Augusti s. g. zeenigu Kurzemes gubernatoru leelkungu pagohdinajis ar schahdu telegrammu:

„Schodeen pulksten 2. pehz pusdeenas svehtā laulibā tapa
fadohti Wina Keisariška Augstiba, Leelfirsts Vladimirs Alek-
sandrowitsch, ar Winas Leelherzogiskas Augstibū, Meklen-
burgas Schwerinas Herzogeni Mariju, kurai tas wahrd's pec-
likts: Leelfirstene Maria Pawlowna. Muhsu ustizigee pa-
walstneeki lai nem sīrsnigu dalibū pēc Muhsu jauna preeka
un lai dohd flauu un pateizību tam Raditajam par to scheh-
lastibū, ar to Winsch Muhsu Waldidamu namu apgaismo
par spēhku un aplaimoschanu tai Muhsu trohnām vadewigai
Kreewu tautai. Kad pateizības diewakalpojchana par teen
Jaunsalaulateem pabeigta, tad gubernu pilsehtās, kur artelle-
rija stahw, buhs 101 reis ar leelgabaleem jchaut

Us scho telegrammu zeen. gubernatora kungs zaur basnizas teesu pawehlejis, ka wiſas Kursemes basnizas patezibas deewakalpoſchanas us Wiau Augſtibu weſelibu un ilgu muhschu teek turetas. Zahdas patezibas deewakalpoſchanas, kur ſhis Keijara telegramſ no fanzeles tapa preelfchlahts, 18. Auguft wiſas Jelgawas basnizas tapa noturetas. Augſtais pahris tapa papreefch laulahts Pehterburgas seemaspils leela Keijara basnizā no Kreewu mahzitaja, un tad seemaspils leelā sahle, kur ihpaſchs altaris bij uſtahts, no lut. basnizas zeeniga biffkapa tehwu von Richter. Augſta brachte, kas luterli tizibā, ka jan fenak ſirojuſchi, nau Kreewu tizibu peerachmuſi, bet ir fawā tehwu tizibā palifusi.

Sestdeena, tai 17. August, pulksten $2\frac{1}{4}$ pehz pusdeenas no-
mira pehz ilgas gruhtas wahrgschanas Jelgawas Wahzu Jahnā
(Chlenes) basniza-, apgahdaschana- un gubernau zeetuma namu-
mahzitajs Theodor Kupffer, wehl pilnā wihra spehkā buh-
dams, tik 39 gadus wezs, no sawas draudses, atraitnes un 5
fihkeem behrnineem noschehlohts un ar ruhktahm asarahn aprau-
dahts. Ohrdeen, tai 20. August pulksten 6. wakarā mihlo ne-
laiki pawadihs us Jahnā basnizu, no kurenes wina zeturdeena,
tai 22. August pulksten 5. pehz pusdeenas, us Chlenes kapeem us
beidsamu dušu guldinašum. Zeen. laftajeem nel. Kupffer mahzi-
tajs wehl buhs pasibstams žaur to, ka 1865. gadā, kad latv.
awischi redaktors, Jelgawas latw. mahzitajs Schulz bija nomi-
ris, winaa weetā libds gada beigahm latw. awises apgahdaja.
Tas nu jau treschais mahzitajs, kas nedauds nedelu laikā Jelga-
was apgabalā nomiris. Tē gan ko dohmaht par teeni wahrdeem,
ko tas Rungš faka Esaj. 55, 8. un ar stiprahm tizibas rohlahni
jaturahs pee Deewa schehligas aysohlischanas Esaj. 54, 10.

R. S-Z.

Daschadas finas.

Re seßlichsemehr.

No Skohdas puses, Kursemē, 6. August. Saufa wa-
fara bija lihds Juli eefahkoht. 7 brahlu deenā eefahka smil-
dīnaht un tā nu lihst beesī ween lihds fcho baltu deenu. 1.
August bija pee mums tas sihwakais pehrkons fcho wasaru ar
krusū un stipru leetu. Rudsus jau rijās kūl. Kam seedu
laikā salna rudsus apskahdejuši, teem mas birst laukā. Wa-
fareja weeglās un skaidri ifstrahdatās granta un smiltes
semēs, ta leela ūaufuma deht, ir wahja; zeefainās un mahlu
semēs ir meeschi labi. Lin i plahni un no spredseem nomai-
tati. Pu hri fohla bagatus auglus. Kartofeli nu tik
pehz ta leetus fanehmahs augt. Seenā bija knapums.
Dascham tik trescha dala no pehrnaja plahwuma. Ahbol-
tinīsch wehl knapoki audsis. Lohpu chdama buhs truhkums.
Jau tagad mekle seenu pirkf un malka jau lihds 3 rubuli par
birkawu. Salmu nebuhs ari pilniba. Wafareja ir ihfa no
auguma. Ausas stahw tagad leelā tirgū. Malka lihds 2 ru-
buli puhrā. Dahrsu auglu buhs ari knapiba: ahbotu un ohgu
mas. Rudeni buhs lohpi lehti. Baku fehrga wehl nau pa-
wifam beiqufeħħs.

No Leisheem. Ne ikkatra tauta ir ar tahm dohmahm pee nahwes un mirschanas tà zeeti apraduſi, kà Leischi. To war no tam lemt, kà tee wehl dſihwi buhdami jau par fawu bedres namimu paſchi gahda, prohti few „sahrku“ gahdajabs. Zahnschkes pilſehtà eſoht ihpaſchi „sahrku tirguš“ preeksch Leisheem eetaiſijes, kur Leischi fewim sahrku pehž fawu paſcha mehra un patiſchanas nopehrk. War gan redſeht, kà Leitum nau no mirschanas bail; jo tas pats few sahrku us tirgu iſmeklejahs, tur pats eeguldamees isprohwe, waj sahrks nau par ſchauru, ihsu jeb knapu, waj ir deesgan ehrt. Nereſti no tirguš mahjäſ brauzoht pirzeja behrni un ſeewa pirkta ſahrikä — tais jaunäſ muhſcha mahjäſ — preezigi eefehſchahs, kà jaunöſ ratöſ un laiſch lepni us mahjahn. Ari pee wezeem Latveeſcheem bija ſenak ta mohde dſihwes laikä jau few sahrku eegahdatees, kà wini mehdſa teikt: „Muhſcha mahjas liktees taiſiht.“ Tà dasch fawu sahrku klehtes wirſu jeb stabgenē glabadams 20 libds 30 gadus, pats nokahrfa; bet ari muhſcha mahjas redſeja fatruhdam. Jaunaja gimene wairš tà eepreelſch sahrku likt taiſiht, nekohpj; bet labaki zitur fawu naudinu un dehles patehre.

No Mohilewas (Bohleem) täpat fino, ka zaur ne-ap-dohmigu degoschu papirosu semē meschanu nelaime notikusi. Fuhrmanis wed 2 schihdus un 2 schihdenes zeetā kareetē. Weens schihds nomet degoschu papirosu pee semes. No tam zelahs uguns — un sadega abas schihdenes.

Wentspilsneku amatneku beedriba apmekleja Juni mehn. galā — ar damstugi atbraukdami Leepajneekus.

Leepajā, 15. Juli, pulksten 11. wakarā, kā polizejas waldishana sino, ir schihds Usikers us eelu no zita schihda apstahts, pēc semes mests un aplaupihts un tam no kabatas 2000 rubuli isņemti. Polizejai išdewahs laupitaju faktēt wina paša mahjās un naudu krahnes preeskā, kur tas nupat bija to eemuhrejis, atraust. Laupitajs esohs Borochowizis wahrdā, wehl jauns schihdens. E. F. S.

26. un 27. Juli tapa us Preekules muščas laukeem diwas labibas-plaujamas maschines isprohwetas. 26. Juli bija dauds fungu fabraukuschi redseht, kā maschine strahda, bet tapehz, kā meisters wehl nebija atmazis, negahja lahga ar plauschanu; oħtrā deenā, kad meisters atmazis to usstelleja, gahja it labi. Diwi sirgi welk maschini, us kuru brauzejs sehd, pilneem sohleem eedami, un kā labibu nogreesuji, met to spailē masās tħadupās, kuras pa diwahm kohpā weenu kuhli istaħsa; 12 strahdnekeem ir papilnam darba ar kuhlu feeschanu; maschine plaujoht 18 puhraveetas par deenu. Ar wiħahm war plaut tilk pat kalmainu kā ari lihsenu semi, wiħadus lihkumus un faktus. Stahwu labibu war it labi plaut, bet ja ta weldre fagahsta, tad laba teesa wahru gan toħp nozirstas. Maschines īħlaki aprakſiħt isnaħktu par garu, tadhejt lai tikai to wehl iſfakam, kā semkohpeji par taħm spreeda. Tee ūzija, kā leelgruntinekeem taħdas gan deroh, bet preeskā masakħom ġaimnezzibahm taħs ne-esoht ihxi derigas, jo I. taħs esoht pa dahrgas (360 rub. f.) un II. 13 strahdnekk ar iſkayt, hemi plaudami un kuhlus feedami ari dauds masak nepastrada-schoht.

Muhfu a p g a b a l s toħp gruhti no sirgu-sagleem peemelhehs, jo schini wažarā ir wairak kā 20 sirgi jau nosagti. Behdeja saħħsiba notika Preekules. Sudmalu kalpu-mahjās, kur diwi ar dselsu pinekkleem sleħġti sirgi sagti. Pinekli ix ar wiħli pahrwihleti tapużchi. Pee weena sirga sagħim isdweeħ fawdarbu isdariħt, bet pēc oħtrā tħalli tapis iſtraueħt, jo kof oħtrā deenā pēz loħpineem melleja, tad to atrada kruhmōs eewstu ar fafeetahm kahjabbun un aixwiletu pinekli. Muhfu sirgu turetaji ix zaur sageleem iā eebedeti, kā tee nebuħt wairi negrib labus sirgu tureħi. Tikai fortawas buħtu ta weeniga deriga saħle pret sirgu-sahħsibu un laupiħanu; pahri meħneħschu zeetums ix pret tahdeem nosegumeem pa weegla strahye. Baku feħrga ari muħsu pagastā parahdiju sħabs un weenu jaunu puissi par laupijumu neħmu.

No Jlaikem, 14. Juli. Pagħajnejha nedelā 8. Juli nodegħi schini meestā (Schautu aprinka Leischōs) 43 dñiħwajmas ekkas, dauds saħħu ekkas un schihdu basniza. Pawi-fam 83 ekkas, kuras 85 familijas dñiħwajusħas. Skahde 70 liħds 80 tuħkst. r. esoh vilseħħtiekeem loħti leela, jo nekkas, tikai 4 ekkas, ne-esoht bijis apdroħschinahs. Ugnis esohzt zaur to zehlees, kā kahda schihda behrni kahdā saħħu ekka papirofus eesmehkejuschi. — (Ajspeħri leela dala no Schau-leem, pēħri no Kursħani meesta un schogad atkal no Jlaikem velnōs krita). — Schi klah tħalli peeminu, kā daschi Leischu schihdi (ari Jlaikos) aplam leelas rebes dsenoħt ar naudas aisdoh-sħanu, nemobt pret labu kħiħu (droħschibu) ik no rubla pus weħdinu ($\frac{3}{4}$ kap.) liħds 1 kap. f. pa nedelu (tas ir 39 liħds 52 prozentos). Wai tam, kas taħdu faktu-nogħneju nagħod krikt!

Rihgas-Tukuma dselszeta buħwes usneħmeji, tik jau gan ari iſsirduschi, kā kurem ħażżeek wilkt zit u dselszeta liħniju,

proħti no Lipstumuħħas us Kuldigu, fanem wiħus spehkus, ka war fawu jau fen apstiprinatu Rihgas-Tukuma liħniju agrafi eesfahkt buħweht. Difru, kā kahds Kreewu kungħi ari to wajjadfigu naudu esoh tħejx preeħ. Ta tas nu tħalli un kħo żelū us Tukuma fahktu tuħdal taifħi. Kur tad peħza k to liħniju waretu wilkt taħla k no Tukuma us Kuldigu, tad finam gan tai nodohmatai Lipstumuħħas-Kuldigas liħnijai buhs jipaleek netasfitai, jo fheem diwi zekeem truħku darba un pahrtiħħanas. Bet gribam wehl nogaidiħt, waj tas zeffha us Tukuma buhs ari ma's tħalli isħarr, kā doħma; tai liħnijai ja-eet zauri zaur wiċżeem teem juhrmalas zeemeem: Buldur-Majormuħħu, Dubultem, Karlsbahdi u. t. pr., kur nams pēc nomu un atpirkamee semes gabali nahks par dauds dahrxi, turprexti aktal kahpu preedes gar juhrmalli nebuhs aistikt, ta kā jau ir-gudrojuż-chi paħħa leelup ēeħxha buħweht to dambu, kur dselszefħi lai eet; ar taħħadha gruħi-bahm zihnitees ari nau maša leeta. Difredxi tad, kā schini is nedelās ta leeta iſsfekirfees. Preeskā juhrmalas apfargħaħħas kara laikos gan ta Tukuma liħnija war buħt isdewigħaka, bet preeskā meera laiku dñiħwes un wiħas dñiħwes swieħħiħas wiegħerigħaka buħt liħnija, kā ta no Lipstumuħħas u Kuldigu. Negħribu tħeġi no tam mineħt, zif le-la leeta, tas man pēc awiħi darba buħtu, kā dselszefħi netħallu no dur-wiħm.

Wentspils aprinka teesai par aprinka fungu ir-apstivri-nahs barons K. von Buchholz, un par aseferu pēc schiħs teesas barons A. von Lieven.

Preeskā Walmeeres aprinka, kā laju, latweeschu misjanes swieħħi tiks ħogħad tureti Rubenes basniza, trefħ-deen to 4. September.

Dseesmu roħtas leetā wehl schahds rakst: „Zeenigħam redakzijahm par dseesmu roħtas tħaż-żejt daxx mihligu u-nemħanu pa-semiġi pateikdams wehl ppeeħekku to fuu, kā 1 eksemplars malka ja-sħuħħts 60 kap. f., plahnā waħla 66 f. f. un stipri essejts 75 f. Grahamu pahrdewejji un ziti, kass 25 ekf. u reiħi nem un nomalka, dabuħn leħtaki. Bes tam wehl peeminu, lai nezeltoħs weltiga striħde, kā 13. num. apakħi 1. persħas ja-stħaw 4. persħai. — 65. num. 4. talki waijoga # preeskā f.; un 111. num. ja-isħeħħi pawiħam tas b, kass rindas preeskā liks. Zeenigi musikas prateji jau gan paħħi taħs wainas, kā ari seżere wainas, buhs usgħajnejha un mihligħa proħta pahrlabojuschi, bet es tutu par fawu peenahklamu, taħħas wainas ari no fawas pusses ustradhi. J. Jimse.”

Par Dohbeles aprinka teesas sekreteeri ir-apstivri-nahs grass H. Kehrerling. Zif finam, wehl ne pēc weenä muħsu aprinka teesas nau weens grass liħds schim sekreteeru weetās tħaż-żejt.

No Pehterburgas. Muħsu kungħi un Keisars vee wiħ-xahm taħm rewijahm Krasno Selas leħgeriż ir-tik-ħoħi kā wiċċi kara speħħa iswexxanohs un buħx-ħanu ar meeru bijis, kā ir-laidis pateizibas rakstu pēc leelfirsta Nikolaja Nikolajewitscha.

Pehterburga 1. August tika weens dubultklep kawa, Ostat-kows wahrdā, fanemts un teesahm nodohħi. Winsħi biji faw-bruħti ar dunji noduħris un kād nu netħallu dñiħwodams dal-terra kungħi tam usgħajha wirħu, tad ari schim ar fawu dunji fahndi eegruħha. Is to troħkxi driħi polizeja biji klah, bet sħekkaw biji weenā kambara faktar eestħajjis un draudeja faktu nodur, kass winam klah tħallu nahks. Ne zif ilgi tē ari pats wir-ħolomejfers biji klah un tam ari padohma netruħka, kā schahdu wiħru fanemt. Sħekkaw ari winam usħauza, lai

nenahkoht, jo s̄his durschoht. „Usdrohschinees tik,” polizeimeisters ussauza un tai paſchā azumirkli ſlepka wa bij kā muſcha pee ſeenas peefpeets, jo polizeimeisters bij pawehlejīs atneſt trepes, ar kuru rageem ſlepka wu pеe ſeenas, kā newareja ne kusteht; tā tad ſafehja un noweda uſ zeetumu.

— Ta Kreewu awise, kas Pehterbūrgā ikdeenas iſnahk un kā ſauz par „Waldbas ſinotaju” tapebz ka ta nefs wiſas tahs finas no paſchas waldbas puſes, par gadu mafſajoh tpee 150 tuhkf. rublu. Tik dauds to iſdohſchanu. Redakteeru lohne eſoht 43 tuhkf. r.; paſihgi ar rakſteem un ſinahm iſ augstaſahm teeſu weetahm mafſajoh 20,000 r., druka, papihrs u. z. 87,000 r. Tahs eenahſchanas ir no awiſchu nehmejeem (120,000 r.) un ſludinaſchanahm (33,000 r.) tā kā labōs gađos tik pahri tuhkfotſchi kajē atleek.

— Zetordeen 8. August pulſten 2. abrauza Zarslo-Selā Meklenburgas leelherzogene, augſahs bruhtes pamahte lihds ar 2 printſchein. Muſhu Keisara familijs tohs ſagai-dija. Meklenburgas leelherzogs bij ſawai laulatai draudſenei gabalu preti brauzis. Pebz ſrſnigas apſweizinaſchanahs fehdahs ratōs, pirmajōs muſhu Keisarene un Meklenburgas leelherzogene, uſ pretſchdeklia prinzeſe-bruhte un leelfirſtene frohnamantineeze; otrōs muſhu Kungs un Keisars ar Meklenburgas leelherzogu un pebz teem tad tee ziti printſchi un pawadoni.

— 5. August tik tik wiſs Tutschlow tilts ne-aifgahja pohtā. Bij ap pulſten 7. wakarā, tē nahza damſfugis, kas wilka 2 leelas ſtruhgās peelahtetas ar fmiltihm; damſfugis bij patlaban apakſh tilta, tē weena no ſtruhgahm fitahs pret ledus buku, tā kā abas 3 zellu beeſahs tauwas pahrtruhka un nu ſtruhgā zirtahs pret kohka tilta pihlari, tā kā wiſs tilts paleezahs, tas zirteens nebij wiſ masais, jo nahza ar ar 1100 birkawu ſvara; ſtruhgā pati tapa uſ labu gabalu atſweesta atpakaſ. Bet tai azumirkli, kur tas ſpehreens nahza bij wiſi, kas uſ tilta gadijahs, zilwei un lohpi pee ſemes pakrituſchi un dohmaja, kā tilts ſagahſſees; bet buhwe bij deesgan ſpeh-ziga to iſtureht, tik kahdi 10 pahli bij ſalaufi un daschi baſki iſſiſti, kā wiſu atkal ahtri faglaſha.

No ahrſemehm.

Ta wehſts, kā leelwalſtis to republikaneſchu waldbas Spanijā grib eepaſiht par pilnigu, ir ſtipri ſatrekuſi Don Karloſu, kas lihds ſhim drohſchi ſikahs, kā Spanija wiſam par daļu buhs. Uſ to tad nu tagad prinziſ Don Karloſ ir iſ-ſludinajis garu grahmatu, kā wiſch kā manifestu laiſch pee wiſahm „kriſtigahm walſtihm”. Scho grahmatu laſoht ir ſkaidri jaſafmeijahs par to lepnu walodu, ar kahdu Don Karloſ dohma ſawus pretineekus ſajaht. Wiſch ſala, kā wiſa Spanija jau ſtahwoht wiſa rohka, wiſu ſirdis Spanijā gawilejoht par wiſa nahſchanu un ta ſtunda eſoht kahd, kur pretineeku kā ſpehki buhs pawifam ſamihki. wiſi waras darbi eſoht no republikaneſcheem dariti un ne weens pats no wiſa puſes, kas Karliſtus neſlawejoht, tee eſoht meli; tas wahzeets Schmidts, kā noſchahwa, eſoht ſpijons un uguns peelizejs bijiſ u. t. pr. Tik par to ſabrihnahs, kad Don Karloſ ſawu ſpehku un jau tagadeju waru par tik leelu eefkata, ſapebz wiſch mas ſho grahmatu wehl pee zitahm walſtihm laiſch un tur draugus rauga peedabuht; tik jau pats mana, kā eet leijā.

Bismarck ſirſts ir zaur Berliņi nobrauzis uſ ſawu Warzin muſchu un tur wehl kahdu laiku paſiks.

Franzijas presidents ir zelā dewees apzeemoht dasħas walts puſes. Napoleona draugeem atkal paſtarpa mleels preeks gadijees, jo pee weenā ſaukas runas funga zelſchanas preefch tautas ſapulzes weenā leelā aprinki ar 41 tuhkf. bal-ſeem ir iſwehlejuſchi weenu, kas Napoleona familijs ar wiſu ſirdi ir padewigs.

No Franzijas. Laudis jauta un gaſda, kā nu tas pa-behguschaſi marshals Vaſehns iſhti darihs, waj kā prasti behglis kautkur raudſihs flehptees, jeb wehl grībehs ſawas muhſcha deenas ſwarigakās leetās iſleetaht, warbuht keisara Napoleona familijs kafpodams? Bet gohda gan pee ſemes wairſ newarchs tik, jo ſcha iſbehgjihana ir un paleek wiſam par ſauku. Buhtu wiſch ſawā zeetumā paliziſ, tad leetahm walſti pahrgreſchotees bij zeriba, kā wiſch ſwabadibu un gohdu at-pakat dabuhn; jo kamehr wiſch pats ſewi eefkatiyahs par Franzijas marshalu un to zeetumu kā netaiſnu, bet reiſ no walts ſpreestu ſpreedumu nejs, tik ilgi wiſam dasħu draugu wehl netruhka, bet behgdams wiſch nu ſawu gohdu ir ſaudejis, to newar tahs dariht, kas grib Franzijā marshala gohda wahrdū nest. Pebz ta nelaimiga kā ſawā ſpreest. Kad nu ta kā ſrea ſpreeduſi, tad nu ari tas ſpreedums ir jāneſ ū negohdā kriht tas, kas tam rauga zaur behgla darbu atkal atrautees. — Weena awise, kas mihl pret waldbas ſakſtih, noſtahta, kā Vaſehna ſeewa bijiſi pee Frantschu preſidenta luht, lai wihrām zeetuma ſtrahpi pahrwehrti eekſh iſraidiſchanas pahr rohbechu; un kad nu preſidents to ne-eſoht darijis, tad marshalene draudejuſi dasħas nejaukas leetas no preſidenta paſcha iſſludinah, kas wiſam waroht tāpat laiku lauſt, kā wiſas wihrām, jo Mak Mahons eſoht kā ſawā wiſumas tifpat apgruhtinoht; to iſſiſdis preſidents eſoht paſluſu pawehlejis, ažiſ aifwehrt, kad Vaſehns gribetu behgt. Tā tad ari notiziſ. Waj nu tā jeb ſchā, bet Frantschu waldbai ta leeta reebj deesgan. —

No Franzijas jaunakas ſinā ſlan, kā marshalene Vaſehn ir walts preſidentam grahmatu ſakſtijus, kā ſala, kā wiſa pati lihds ar wehl weenu paſihgu, diwi ween Vaſehnam pee iſmuſchanas ir paſihdjejuſchi, ne weens zits pee tam ne-eſoht wainigs, lai ſapebz newainigohs neapgruhtinoht. Ar Vaſehnu ta norunachana uſ behgjihana notikuſi zaur baltu laju, kur tas rakſis ar neredsamu tini bijiſ uſtrakſtih. Norunata nakti Vaſehns dabujis zaur kahdu ganga lohdsinu iſ-tapt uſ jumta un no tureenes ar ſtriki nolaidees gar 80 pehdu ſtahwu klini lihds juhros wiſneem, kas apakſh kahjahm walſtijahs un kur marshalene ar maſu laiwiņu tumſchā nakti pee-braukuſi gadija. Vaſehns bijiſ tik nokuſis, rohkas un kahjas weenās aſnis, tā kā tas draugs no laiwas to tik tik laiwa ee-zeblis un nu wiſi ſteidsahs aiftiſt lihds ſugim, kas tuwumā gadija un tahlaki drohſchi noweda. Kad laſa, zik gruhti zeetum-neekam nahzees iſmukt un zik gruhti atkal paſihgeem nemanoht pee-eet un atkal aifbraukt, tad ir gan kā dohmaht, kā tas wiſa ſa warejis iſdohteeſ.

Uſ Englanti ir nogahjis un ees turenes kā ſkohla Spānijas ſenakahs kēninenes Isabeles dehls, prinziſ Alfonſo. Mahte wiſu turp ſuhta, lai dehliniſch mahzotees augſto kā

skohlu, jo tas buhschoht derigs, kad reis atkal sehdeschoht Spanijas lehninu krehslu; bet deesja!

— Zik breezmigi dauds tagad paſaulē tehrauda ſpalwas tohp iſbruhketas, to war jau no tam nokohpt, kad dſird, zik leeliskam Englantes fabriki gar tahmdſhwo un tafs andeles laiſch. No Englanter pilſehteem ir ihpaſchi Birminam pilſehts, kur tee leelee tehraudu ſpalwu fabriki atrohdahs; tur iſgadus tagad iſſtrahda pee 7000 birkawu tehrauda un iſtaifa pee 1000 milionu ſpalwu. Tai weenā leelajā Brandanera l. fabriki dſhwo ap tehrauda ſpalwahm lihds 400 strahdneeki, kas tehrauda blankas ſkaldidami fahk un gatawas ſpalwas cepakadami beids un ik nedelas fagatavo 1 milionu ſpalwu. Un ſpalwu waijadsiba ar katu deenu paſaulē aug, jo bareem nahk tahiſi klah, kas rafititaju pulkeem preebeedrojahs.

No Belgijas tohp leela andele westa ar wardehm us Frangiju; weens pats kaufmans pahri nedelas 200 tuhkf. wardes ir us Parifi nosuhtijis. Jo Frantschi ir lohti kahri us warſchu ziſlakhm, tee tafs ehd zeptas un wahritas un ir pat jehlas. Pahri pakalſchkinku aifmaſſajoh phez muhſu naudas ar 1 kap.

Leelais ſijolu meifters Wilhelmi ir no dascheem Amerikas pilſehteem uſlubgts us Ameriku braukt un tur ar ſawu ſijolu ſpehli lauſchu ſirdis preezinah. Winam ir apgalwohts par puſgada laiku, kurā ſchur un tur pa wakareem lai ſpehle, wiſumas 100 tuhkf. dahlderi. E kur petna! Un tomehr Wilhelmis nau to peenehmis, tik jau tam paſcham wehl labaka petna ſinama. Amerika preefch ſkunſtnekeem ir gan ſeltabedre. Škunſtſeedatajs Wachtels nu pat no turenes par nezik mehneſchu apzeemoſchanu ir 91 tuhkf. dahlderu atneſis mahjā; weenai teatera freilenei no Nujorkas ir ſohlti 20 tuhkf. dahlderi, ja grib tur 3 mehneſchus pa wakareem pee teatera dalibu nemt.

S.

Trapezuntes pilſehtā, Turķos, tapa 2 zilwei pakahrti un ziti zeetumā mesti; bet kamdehl? Tamdehl, ka tehwā (turķs) ar 6 dchleem un 1 meitu ne wairak, ne masak, ka 235 ſlepkaſibas iſdarjuſchi — bes ka agrak grekku darbs peenahkts.

E. F. S.

Bruhſchu lehnisch Frizis.

Gan dasch jau buhs par wezo Frizi, to iſdaudſinato, fe- nejo Bruhſchu lehninu laſjīs, un daschu reis to ari nobildetu redſejis. Gribu tē laſitajeem kahdu drusku no ſchi ſlawena lehnina paſtahſtih, jo dauds leetas if wina muhſha ir labi eewehrojamas un war nō tahn kātē ſo mahzitees.

Wina weztehwā bij Friderikis I., tas pats pirmais Bruhſchu lehnisch, kas 18. Janwari 1701. gadā tapa Rensbergā krohnehts. Šchi lehnina dehls Friderikis Wilums I. waldijs no 1713 lihds 1740 un bija kreetns waldneeks, kom ſawas ioalſis un pawalſteeku lablaſchana lohti ruhpeja. Taupigi dſihwodams winch pehz ſawas miſchanas dehlaſt atkahja walſti ar labu naudas teefu un $7\frac{1}{2}$ milionu dahlderu cenahſchanahm, kas preefch teem laikeem bij woren leela nauda. Šho dehlu ſauza Frideriki II. un wina pehzdeenās ir tas gohda wahrds „tas leelais“ peelikts. Laudis wina ihſi ſauza par leelo Frizi. Iſdimis 1712. un 1740. gadā 28 ga- dus wezs buhdams, winch waldſchanu uſnehma. Gekam wina waldſchanu eewehrojam, apluhkoſim, kahds winch pret ſawem pawalſteekeem bijis. Pret teem winch allasch mihi- ligis bija, tadeht tee wina ari, tik fo tas kur rahdiyahs, preezigi uſgawileja. Steigſhus jauni un wezi tam preti te- zeja, to ne ween ka ſawu ſemes tehwu, bet ari ka mihiſtu

draugu ſweizinah. Tas winam tad ihſti pa praham bija un winch ſtarp teem ta jutahs, it ka tehwā ſawu behrnu widū. Šawu kruka ſpeeki tas ariveenu lihds nehma, tiklab kad gahja zeereht, ka ari kad us ſawu ſchlimela jahja. Kad kahdas reiſ. behrnu bari ar ſawem behrnu johleem to apſtahja, tad ne reti ſawu kruka pozeblis tohs uſmabzejuſ aſtrenza. Un to- mehr neweens to tam par kaunu nenehma, bet wehl par gohdu tureja, kad kahdu belſeenu ar ſcho lehnina kruka dabuja, jo daſch, kas wehlak augſtās weetās ſtahweja, leelijahs or to, ka ſawā jaunibā no weza Frizicha bij iſpehrt. Jaunibas gadi Frizicham bij mas preezigi, tehwā winu tureja par dauds ihſi un bahrgi; weenreis Frizis bij eedohmajees aſbehgt proh- jam; pahri wirſneeku tam bij us to palihdſejuſchi. Bahrgans tehwā nehma to leetu ihſi, lika weenu no teem wirſneekem apakſch Frizicha lohgu pakahrt un Frizi paſchu eefehdinaja kahdā pilī, ka zeetumā, pehzak tam eerahdija darbu us darbu, ta ka ne brihtina nebij preefch zitahm dohmahm.

No ſawem jaunibas gadeem wezajam Frizicham gan mas preezigas peeminas bij atlizis. Jeſchu mehs wehlak to dauds weetās ka warenu kara wadoni eewehroſim, tad tomehr nebuhs dohmaht, ka winam no behrnu deenahm jau tahds tikums buhtu eedſimis. Behrns buhdams winch ar ſaldateem, flin- tehm un ſohbineem dauds neſpehleja, tam nebuht prahs nene- fahs us ſaldatu dſihwi. Bet kad wina tehwā Friderikis Wilums I. augſtās gudribas mas zeenija, bet mihiſki ſaldatu dſihwei preekra, tad tas ari gribja, ka lai wina dehls jau no masahm deenahm preefch ſchib ſahrtas taptu iſaud ſinahs. jo winch dohmaja, ka ſchi ſahrtas ween, it ihſti waldineekam eſoh ſeeklaſhiga. Tanis laikos bij ſaldateem gruhts deenesis, un tas Frizicham nebuht nepatika un tam par wiſam ſcho ſahrtu darija atreebigu. Leelaks tapis, tas labprah ſrahmatas ſtu- deereja, ari muſkis tam lohti patika, ihpachti ſleite, kurū winch daudsreis lihds pat wezumam ſpehleja. Kad daschu reis tehwā tam to gribja leegt, tad winch ar ſawu ſkohlotju kambari eeflehdſees mahzihahs. Winch arween ſtrahdaja zik tik ſpehja un tik 5—6 ſundas guleja. Oſiwe bes darboſcha- nas bij wina azis tilpat ka nekahda dſihwe, un tadeht ſew to par preefchſihmi bij ſizees, fazidams: „Mans amats pree- paja ſtrahdachanu; ta nau ta teela leeta, ka es dſihwoju, bet ta ir gan, ka lai ſtrahdaju. ſtrahdajoht es dſihwoju, jo ne kas nau nahwei lihdsigaks, ka ſlinkoſchana.“ Winch ar ſchein wahrdem grib fazib: ka es dſihws eſmu, tas nau mans nopeſns, jo es ſew pats ne-eſmu dſihwibū dewees; bet kad man dſihwiba dohta, tad tas ir mans peenahkums, to ib- ſtenā wiſe iſleetaht. Oſiwe ir darboſchanahs; un dſihwe bes darboſchanahs, jeb dſihwe ſlinkoſchana ir pohts un beidſoht nahwe.

Zik mihiſig winch pret wiſeem ſawem pawalſteekeem bija, to winch ihſti parahdijs vebz tafs kaufchanahs pee Zorndorfas, kur 30 tuhkf. likki palika guloht. Par ſcho kaufchanahs pee Zorndorfas rungoht gribam wehl par to pe- mineht, ka Frizis tur dabvja uſwareht jaur ſawu ſlaweno ge- nerali Seidlizi. Seidlizi bij gudris kara ſungs. Tai kauf- chanā lehnisch drihs dewa ſchahdas, drihs tahnas pawehles, bet Seidlizi pats to labak ſinaja, kas dereja un neliſh lehnina pawehles ne dſirdejis. Frizis par to ſaſlaitees nosu- tija pee wina ſawu adjuntantu un lika tam fazib, ka Seidlizi pehz pabeigtaſ kaufchanahs dabuſcheht ar ſawu galwu atbi- deht par neklauſibu. Seidlizi dedſigā kara brihdī lika ihſeem wahrdem atbiſdeht: „Sakeet lehninam, ka pehz pabeigtaſ

Kaufschanahs Winsch war dariht ar manu galwu fo grib, bet tagad paschâ Kaufschana Winsch man newat aisleegt manu galwu ta walkaht, kâ tas ir manam Kehninan par labu.“ Pehz valbeitas Kaufschanahs Kehninsch apkampa sawu generali un fazijs: „Winsch ir gan kerls, fo wehrts, wina nöpelns ir schi uswareschana!“

Schi Zorndorfas draudse zaur karu bij wiſu paſaudejuſi, un lehninsch mihligi us teem ſazijs: „Behrni, paſeeſchatees, es gribu jums atkal wiſu likt uſbuhyweht.“ To wiſch neſazijs wiſ til ween tamdehſt, lai tohs no kaſla dabutu, bet dſili ſirdi kufinahts, un ko ſohlija, to ari peepildijsa.

Pehz 7 gadu karu, starp Bruhscheem un Austriju, ak zil
breesmigi wina seme tad bij ispohftiti, lauki samihditi, dauds
pilsehti ispohftiti, lohpi no eenaidneekeem aisdiftti un nokauti.
Ja kas wehl schkuhnüs bij atlizis, tas ari nebijsa taupihts,
bet ar uguni fadedsfinahts. Ak kà tam laipnigam un scheh-
ligam kehninam sirds sahpeja wisu scho leelu nelaimi sawa semè re-
dsoht! Bes laweschanas. Deewa wahrdi par preekschfihmi
nemdams, kas faka: "Eseet schehligi, kà juhsu Tehws debesis
schehligs ir," tas wisu labibu, ko preeksch nahkama kara bij
sagahdajis, starp nabagakeem sennekeem preeksch fehllas is-
dalija, ari dawwinaja teem tohs nehtigakohs semkohypibas rih-
kus un srgus, ko preeksch kara waijadsibu peeweschanas fa-
wam kara spehkam bij eegahdajees. Täpat ari lila dsühwoja-
mas ehkas un schkuhnüs par sawu naudu usfaifht. Pee tam
nekad winsch nebijsa fabrigs pehz pateizibas, jo to leezina schis
notikums: Schleßhää nodedsa Greisenbergas pilsehts; nabaga
pilsehtneeki bij leelâ truhkumâ un behdâs. Schéem nu winu
kehnisch ar naudu pee ehku usbuhweschanas palihdseja, un
lad wini kà peeklahjahs tam nabza pateiktees, tad winsch at-
bildeja: "Jums man newaijaga pateiktees, jo tas ir mans
peenahkumës, par maneem nelaimigeem par alsnéekeem gahdaht."

Zaur to, ka winsch til mihligi gahdaja par sawu pawalstneeku labklahschamu, winsch ari lohti pateesibu zeena ja, finadams, ka taisniba tautu pa-augstina. Tadeht to par sawu augstako peenahkumu tureja, pateesibu un taisnibu kohpt, un zeeti us to luhkoja, ka wina walsti wisur pee teefahm taisniba walditu. Katram teefas fungam bij pa laikeem winam atbil-deschana jadohd par fowcem spreedumeem. Metaisnibu, ih-paschi ja ta wehl pret kahdu semakas kahrtas pawalstneeku bij padarita, winsch bahrgi sohdija. Pa bribscham winsch prastâ uswaltâ, nepasichts apmekleja laudis, un ar teem walodâs celaidees isklauschimaja daschu noslehpumu. Ko winsch zitadi nekad nebuhtu warejis dabuht finaht. Wina laipniba bij katram finama, tadeht neweenam nebijs ko bihtees sawas behdas jeb kahdu apspeefhanu, kas tam bij nesama, winam suh-dseht; iskatram no wina pawalstneekem bij brihw pee wina nahkt lai buhtu augstis jeb sems, bagats jeb nabags. Iskatram winsch valihdseja pee taisnibas tilt, bei fahdas isschkrjchinas un mebdso fazit: „Es esmu wiſu manu pawalstneeku tehws.“

Gewehrodams zif waijadfiga leeta ir taupiba preefsch walſts labklahſchanas, tas it kā tehw̄s, kam wehl nepo-augufchi behrni, ſew daschā weetā atrajahs, lai tilk wina behrnineem nebuhtu truhkums jazeefch, tā wiſch walſts mantu taupija, lohti mas preefsch fawahm waijadſbahm tehredams. Daudſ-reis tas falahpitas drchbes walkaja, un daschus swahrkuſ, kas jau bij nonehſati, wehl lika pahtaiſiſt, lai tilk newaijadſetu jaunus veegohdahrt. Wiſu lepnu dſhwi un brangumu, ko wiſch kā ſemes augſtaſais waldineeks wareja no walſtsman-tahm ſagahdatees, wiſch nizinaja un noſauza to par walſts

apsagſchanu, un usluhkojahs fewi tik par walſts mantas nama turetaju. Jo wintsch mehdſa ſagicht: „ta manta nepeeder man, bet tai walſtei; mehs lehnini ziti nekas ne-efam, kā tahs kohpumantas vahrwaldneeki, un kaut mumſ ari brihw no ſchihs mantas tik daudſ tehreht,zik preefch muhsu waijadsibahm waijaga, tad tomehr katra leeka ifdohſchana ir ſchihs mantas aplaupifchana.“

„Je katru gadu winsch kahdu dasu naudas atlīka, lai kara laikā, jeb zītadobs nelaimes brihschōs naudas ne truhktu. Pee tam winsch arween wehl gahdaja par fawas walsts labklahschānu, lika purwus ap Ūderes upi fausināht un tohs par augligu semi padariht, tā ka pehzak zeemi us teem ihzehlahs. Un kad schahdu darbu bij pabeidjis, tad precizigs issauza: nu ešmu aitkal jaunu apriņķi uswarejīš!“

Andeli un amatneezibū zif spehdams wīnsch kohpa, par labeem zeleem wīrs semes un uhdeni gahdaja, diwi leelas upes zaür dñslu kanali faweenoga. Tahdās weetās, kur uguns jeb uhdens bresfmas, flimiba un mehris bij plohnijuschees, wīnsch arweenu kā eepreezinatajs un glahbejs parahdijahs. „Man nekād nau leelaks preeks, kā kād kahdam nabaga wiham leeku namu ustaifīht,” wīnsch daschureis fazijsa.

Lai gan tobribd daschadi kawekti tam zelâ stahjabs, winsch ne-apnizis ari par skohlahm gahdaja, dewa daschias derigas pawehles ari lauschu skohlas uskohpschanas pebz. Weenâ schahdâ pawehleschanâ winsch pats issfazija, ka us prahtingas un kristigas behrnu audsefchanas, Deewa bijafchanâ un dauds zitâs derigâs mahzibâs, ihsta walsts labklahschana ir dibinata. Katsâs wina walsti wareja sawu tizibu tureht un sawu Deewu peeluhgt bes aiskaweschanas, ja tik walsts labklahschana zaur to kahdâ wihsé netiktu aiskaweta.

Ari kā kara waldneeks winsch parahdijahs kreetnis zaur dauds labeem tikuemeem. Bes bailibas tas enaidneekeem preti stahjahs, kad tee tehwusemei usmazjahs. Septin gadu karu sahkoht, winsch grafam Finkensteinam rakstija: „Ja man ta nelaime pahrsteigtu, ka no enaidneekeem tohpu ūwangohts, tad es nosaku, ka mani lai par lehninu tod netur, nedē to eevehro, ko es no zeetuma rakstu. Ja man ūchahda nelaime aīsnemtu, tad gribu preefch tehwu semes upurekees. Ministerus un generalus pee atbildefchanas faulschu, ja tee cedroh-fchinatohs preefch manas atswabinaschanas kahdu naudas datu maksah, jeb kahdu aprinki no walsts enaidneekeem par mani atdoht. Bet turpreti pawehlu, ka karu tēpat buhs ar wisu užizibū us preefchu west, un wisu walsts labumus tā eevehroht it kā es ne buht nebuhtu bijis.“ Apakšch tāhda wadona ari kara spēkks warenus darbus isdarija, un reti tas notikahs, ka wezais Frizijs tika uswarehts, bet mairak reises winsch 3 reis til leelus enaidneeku batus ūkahwa, ka pee Rosbākas wina 22,000 kara wihi pret 60,000 Frantscheem stahwedami. Jeb atkal 7 gadu karu sahkoht 24 tuhfts, kara wihi pret 70 tuhfts. Austrijas saldatu, un tohs pilnīgi uswareja.

Zeek siedigs winsch ari karā bija, tad tomehr arweenu raudsija paprekschu ar labu ar saweem eenaidneekeem is- lihgt, un tad to pawisam nespbehja, tad tik sohbinu no mak- stas wilka.

Wehl beidsoht peemings, ka winsch pret cenaideekeem iseedams, arweenu Deewu peeluhdsu un fawu zeribu us Winu lika; un tizeja, ka tik ween zaar Wina spekku tam usware schana war taapt pesschlkitta. To rihtu eekams vec Leitenes ar Ausreescheem eefahla kautees, wina kara spekks, kara musikim spehlejohb gariqu dseesmu dseedaja; te winsch faziija:

K. S.

If kaku dñihwes.

Rahdās mahjās bij weens jauns ſakens, kuru or peenu
dſirdinaja. Rahdu deenu newareja wairs to ſakenu nekur
uſeet, un dohmaja, ka wiſch ir paſudis. Pebz kahdahn
12 deenahm fehdeja nama kungs, kad jau eefahka tumſch me-
ſtees, fawā dahrsā, un eeraudſija fawu kaki, kas ilgi ne-
bij redſeta, ar uſzeltu aſti atmahkam. Pakal winai tezeja
kas, un tapa no winas apſargahs. Un kas tas bij? Tas
ſakitis. Jo kake bij winu lihds ar ſaweem behrneem uſtu-
rejuſi. — Weens ſehns bij weenreis trihs jaunas wahweri-
tes nokehris. Un kad tas nu neſinaja, ka wiſch tohs lai
uſtur, tad tas dewa tahs weenai kakei, kurai nupat winas
behrni panemti. Ta kake audſinaja winus ar tikpat leelu
apgaſdhanu, ka kad tee buhtu winas iſtenei behrni biju-
ſchi. Rahds zits kakis ſaweem behrneem peles kerdams,
ari atnefa ſtarp tahn weenu jaunu ſchurku. Kad nu tee
behrni to brihd pebz galas nebij iſſalkuſchi, tad laida wi-
nai dñihwoht, un ſpehlejahs pebz ſawa eeraduma ar to.
Kad nu ta weza fawus behrnus ſihdiſa, eefahka tas ſchur-
zens ari lihdsā ſiſt. No ta azumirkta tureja ta weza to
ſchurzenu lihdsigu teem kakenem. Refa wina tohs kakenus
eelfch zita ligta, tad ne-aiſmirſa ari to ſchurzenu. Kad nu
kakeem ir beſkauniga un nikota daba, tad ſinams no wi-
neem jaſargajahs. Jo wini ir jau behrnus nonahwejuſchi un ap-
ehduſchi. Tatschu ir ari kaki peeredſeti ar uſtigigu mihe-
ſtibu us behrneem. Weenu kaki fauza Pehteri. Wiſch bij
weenam masam behrnam tik padewigſ, ka tas tik tad no wina
atgahja, kad tas us peku medifchanu gahja. Bij tas kahdu
nokehris, tad atlehza atkal pee behrna, un ſpehlejahs ar to
peku wina preekſchā. Bet tas behrns palika ar bakhm ſlims
un nomira. Pehteris tapa tahs ſlimibaſ pebz tuktui eelikts;
jo wiſch zitadi nebij atdſenams no tahs gultas, kurā tas behrns
guleja. Kad wiſch jau eelfch ſahrka bij eelikts, dabuja Pehteris
no ſawa zeetuma iſbehgt, mekleja to behrnu wiſur
eelfch nama, nolikahs us reis guleht preekſch tahn kambara
durwiſhm, kurā tas ſahrks ſtabweja. Lai nu wiſch tur ne-
ſtabwetu, tad apzeetinaja winu atkal. Kad tas behrns jau
bij paglabahts, tad palaida nu Pehteri walā. Wiſch no-
ſuda azumirkli, un pahrnahza tik pebz pahri nedelahn, pa-
wiſam nowahrdſis, bet ne-ehda neka, ſkrebjia dikti bla-
damſ atkal prohjam. Nu pahrnahza wiſch iſkattu puſde-
nas laiku, bet tik lihds. ka bij pa-ehdis, tuhlin atkal proh-
jam. Neweens neſinaja, kur Pehteris uſturaſ, lihds ka-
mehr winam pakal gahja; un kur winu atrada? Wiſch
bij fawu gulamu weetu us kahdu muhri blakam tam kapam
nonehmees. Pezi gadi Pehters tur ſadſhwoja un tikai
par leelo ſala laiku palika mahjās.

N—t.

Nehgeru brihwwalſts Brasilijs.

Dimantina ir pilſehta Brasilijs Keisara walſti. Kas
nakts laikā tē zauri johjis jeb brauzis, tas laikam par to buhs
brihnijees, ka daschās bohdēs wehl ſweze deg. Melni nehgeri
ſagſchu eeleen eelfchā. Durwiſ ſteek aifflehtgas un ſtarp

bohdneku un ſtarp melno Aſrikas dehlu ſawada andele fah-
kahs. Nehgeris iſwelk maſu ſatihtu papihri, to attaifa un
tura pret ſwezi, pee kuras ſpihduma kohpmamanam tee wiſſklai-
ſtakē dimanti preti ſpihd. Par maſu brihdabi ir ſalihiſ-
ſchi un kohpmaniſ eemihj dimantus pret naudu jeb dreh-
behm jeb ehdamoju.

Kā tad nehgeris tizis pee dahrgeem akmineem? ſapebz
wiſch ſahgſchu eelihda bohdē, kamehr tak Brasilijs ſatram
pret maſu naudas eemakſaſhanu palauts, dimantus upes
fmiltis mekleht, kur tee dauds weetās atrohdami? Tas ir
weens wihrs, kas deenā nekur nedrihſt rahnitees. ſatram
brihw wiau fert jeb noſchaut. Wiſch peeder pee nehgeru
brihwwalſts, kas atrohdahs Brasilijs nepee-eetamōs kahnōs,
kur burbule Zikwitinonhas upe, kas aplam bagata ar diman-
teem. Tur kohpā dñihwo kahdi diwi lihds trihs tuhſtoschi
nehgeru wehrgi, kas aifbehguſchi un tē Brasilijs (klehpī) wal-
diſhanai par ſpihti brihwwalſti eetaſiſjuschees.

Gan tee kahnai jau paſchi no ſewiſ nau pee-eetami. To-
mehr nehgeri leelakas drohſchibas pebz wiſaplahrt dñilus
grahwus rakuſchi un keramas dſelſes apſteepuſchi. Wai tam
nelaimigam, kas eedrohſchinajahs, tē kahdu ſohli ſpert.
Rahjas breeſmigi tiks eewainotas.

Nehgereeem nenahkabs wiſ gruhti ſawu uſturu ſelnicht.
Upe ir pilna ar dahrgeem akmineem un Dimantinas pilſehtas
kohpmani dimantus labprah nem pret naudu un prezehm.
Jau wairak reisahm Brasilijs waldiſhanu karapheku ſuhtii-
juſi, lai keroht tohs behglus. Bet melni ſatru reis no ſa-
weem draugeem pee laika ſinu dabujufchi un ar kara eroht-
ſcheem pretiturejuſchees un wirſrohku dabujufchi. Ta wee-
niga teka, pa kuru us winu ſalneem war tikt, nau ne 2 peh-
das plata. Pa ſcho teku wini leelus akmina blukus ſaweem
pretingekeem uſwehla wirſu, jeb tohs ar lohdehm apſweizinaja.
Ta tad wiſahm waldiſhanas darboſchanahm par ſpihti nehgeru
brihwwalſts wehl tagad pastahw.

Ehdamaju un faujamus lohpus nehgeri pirk ſagſchu no
nahburgu gruntingekeem un tohs aifmakſa ar pilnu rohku.
Jeb wini us leelzelu uſbruhk fuhrmaneem un tohs ſpeesch wi-
neem ſawas prezeg pahrodoht. Fuhrmaneem prezeg jawed
us attahlu weetu, kur wineem ſatru reis pagehreta nauda teek
iſmakſata. Neweens tohs tad nekawe meerigi ſawu ſelu tahn-
fak braukt.

Tas muhſham nau dſirdehts, ka melnee brihwwalſtneeki
kaut fo buhtu ſagufchi jeb laupiujufchi. Bet tas gan notizis,
ka nehgeri nafti 50 jeb wehl wairak lohpus no ganibahm
us ſalneem dñiufchi un ka gruntingekeem brihnidamees ohtrā
rihtā to pahrpilnigo makſu us durwju ſleegſni atradis.

Tas wehl nau nezik ilgi, kamehr ſchi ſawada nehgeru
brihwwalſts Brasilijs iſzehluſees.

Atbildas.

Brehim. — **W. W. 32.** Juhs pukojetees, ſapebz eſam zitai ſinai
wairak uitjeſuſchi, ne tā Juhs tehtina muti un neſtaſam ari Juhs tehtina
rakſa. Redſet, uſtigis ir jaſhelnahs; eſam Juhs tehtina muti vahri reis
neekus vekebruhk, ſapebz nabza dohmas, loſſin waj ari toreis ſau-
jiņu neeku peemets ſatina. Juhs tehtina ſois kahli biſis, bet aifkazas tam
ari wiſobi. Almineet, lo nefen tam ſahds pahmetu. Oſhwojet weſelt.

K. S. Štefnigu valdees! Redſet, to leetu turymak.

B. — S. Kā zitus mihius draugus, tā ari Juhs lubdu, ja ſahdas ſinas
ſubteet, tad dareet tu tubdat uſ notikumu pehdahm, lai nevaleek wezās.

R. — J. Juhs ſawu ſubtiju muo ſauzeet par dieſmuahm, bet ne ſee
weenas kur ne-atrohdū dſeefmas ſmarckas. Wiſu loſtaju veleſchā rabs Juhs
wahrdam ne-ceneſtu wiſ gohdu, lai labak topbz valeet til muhſu ſinā. **L. aw. arg.**

Latv. Awiſhu apgaſdatajs: **J. W. Sakranowicz.**

